

השבועון לפנסאים • יוצא לאור על ידי תלמידי ישיבת תורת"ל המרכזית כפר חב"ד

# אֵיךְ בֵּין אֶלֶּם לְאַמְטֶרְנְשִׁיק!

גליון 6 • עגת פרשת פקודי - שקלים, כ"ט אדר-ראשון, תשע"א

**פנסאים**  
מאירים את העולם  
על-ידי לימוד התורה



שע"י תלמידי ישיבת  
תוספי תמימים ליובאוויטש  
המרכזית כפר חב"ד

מה יעשו הפנסאים  
בימות המשיח?  
השבוע במדור 'טועמים גאולה'

# חסידוֹשֶׁע קוק

היאורי הרבי לגמרא הנלמדת



## זרע שזרע |

"אילן במה אברכך . . שכל נטיעות שנוטעים ממך יהיו כמותך" (תענית ה:)

"האדם עץ השדה". בחסידות מוסבר, שעל האדם מוטלת חובה להשפיע על הסובבים אותו, ולגרום להם להתנהג כראוי. תוצאות ההשפעה על הזולת, הם "פירותיו" של האדם. גם הברכה, 'שנטיעותיך יהיו כמוך' קיימת בעבודת האדם. זהו האיחול שגם המושפעים יפעלו על סביבתם, באופן של "טופח על מנת להטפוח".

בעצם, כל אחד מאיתנו, הוא גם פרי. שהרי אנו מושפעים מרבותינו נשיאנו. וכאשר אנו משפיעים על כל מי שביכולתנו, אנו מגשימים את הברכה שהנטיעות ידמו לאילן.

דבר זה מהווה סימן לגאולה. אז יתאים לומר "ראו גידולים שגידלתי".

(ע"פ לקו"ש ח"א עמ' 8-147)



# פארבריינגען בכפר

משפיעים מהכפר מתוועדים



הרב שי סוקניק

**להתמקד בעשייה!** באחת מהתוועדותיו, סיפר המשפיע ר' מענדל פוטרפאס

אודות העיר חרקוב. המהפכה הקומוניסטית, שפגעה אנושות בחיים היהודיים ברחבי רוסיה, כמעט ולא השפיעה בעיר. והכל בזכות חסיד אחד.

אותו חסיד היה יהודי פשוט, שהתקשה אפילו להסביר פסוק חומש או משנה. אך כאשר הוא נוכח לראות שבתי הכנסת הולכים ונסגרים - בהשפעת הקומוניסטים, קם ועשה מעשה. הוא עבר מבית כנסת אחד למשנהו, ותלה מודעות על הדלתות. באחת בישר על שיעור משנה חדש שפתח, ובאחרת הודיע על הקמת שיעור בתניא.

כיון שלא ידע להסביר ולפרש, קרא אותו חסיד מתוך הספר. אך השפעת שיעוריו הייתה רבה. שכן, המשתתפים בכל שיעור החיו את בית הכנסת שבו הוא התקיים. הם קיימו מנייני תפילות, והוסיפו שיעורים נוספים. כך קמה לתחייה יהדותה של העיר חרקוב...

מסיפור זה נלמד גם אנו. חסיד לא חושב על עצמו; במקום זה מתבונן הוא לשם מה צריך אותו. וכמו שמפרש רש"י את אמירת אברהם אבינו (בפרשת העקידה) "הנני" - "כך היא עניינתם של חסידים". אנו הפנסאים, ומעט אור דוחה הרבה מן החושך. נענה "הנני" לרצונו של הרבי, ונזכה לראות באור הגאולה.



# כאן בכפר חב"ד

## הסיפורים שמאחורי המקומות



### מוסדות "אור שמחה"

ממש באמצע הכפר, ממוקם הקמפוס המרווח של מוסדות אור שמחה. במקום לומדים תלמידים צעירים בני פחות מ-10 שנים, ולצידם גם בחורים מבוגרים שמוסמכים לשמש כרבנים. מהקמת המוסד בבתי התושבים, ועד היום הזה...

### האור והשמחה באור שמחה

את הקמת המוסד הזה יזם הרבי בעצמו. חסיד חב"ד בשם ר' דובער שיף שעלה ארצה, הוזמן ע"י הרבי לבוא ל-770. בעת שנכנס ר' דובער ליחידות, הטיל עליו הרבי משימה - לדאוג לחינוכם של ילדי העולים בארץ. בהכירו את השפות רוסית ובוכרית היטב, נימק הרבי, יוכל להתחבר עם ההורים בנקל, ולהשפיע עליהם.

ואכן, עם חזרתו ארצה פנה ר' דובער לעסקנים החב"דיים שהתעסקו בקליטת העולים, שהסכימו מיד לרעיון שהציע. העסקנים סייעו לו לשכור רכב, איתו היה מסתובב בריכוזי העולים בארץ. ר' דובער היה פונה להורים בשפתם, ומשכנע אותם להעניק לילדיהם חינוך כשר. רכב שכור זה, הוא גלגולו הראשון של "אור שמחה".

כעבור מספר חודשים, גילה ר' דובער כי רוב הילדים שנרשמים בזכותו למוסדות החב"דיים נושרים מהם אחרי תקופה קצרה. ילדי העולים שהגיעו עם הרגליהם הייחודיים, והתקשו אפילו לדבר בעברית, לא השתלבו במוסדות הקיימים.

...

ר' דובער דיווח על כך מיד לרבי. הרבי פנה למשפיע הרה"ח ר' מענדל פוטרפס

ולהרה"ח שמחה גורודצקי, והטיל על כתפיהם את האחריות הכבדה - להקים מוסד חינוכי במיוחד עבור ילדי העולים. "ישיבת הבוכרים".

בבית הכנסת 'המרכזי' בכפר חב"ד נערכה אסיפה, ובה הודיעו לתושבי הכפר על הוראת הרבי





לפתוח בית ספר לילדי העולים. התושבים קיבלו על עצמם לדאוג לילדים, כאשר כל משפחה תארח ילד אחד בביתה. את הכספים לתשלומי המשכורת אספו ר' מענדל ור' שמחה. לימים נקרא המוסד אור שמחה על שמו של הרב גורודצקי.

השמועה על המוסד החדש שנפתח פשטה בין העולים, והחלה נהירה המונית לכפר. הביקוש היה גדול כל כך, עד שכעבור חודשים ספורים כבר לא ניתן היה לאכלס את הילדים בבתי התושבים. פשוט, לא היו כל כך הרבה משפחות בכפר חב"ד. כאשר התברר שחייבים להקים פנימייה, הקדיש וועד כפר חב"ד שטח מרווח למוסד, במטרה להביא קרוונים ולשכן בהם את התלמידים.

היה זה בעיצומה של מלחמת יום הכיפורים, וכל המשאיות הגדולות בארץ "גוייסו" למאמץ המלחמתי, להעברת הטנקים לשדות הקרב. בלית ברירה פנו מנהלי המוסד לעזה, והביאו משם משאיות ופועלים ערביים, שהעבירו את הקרוונים מהמפעל לכפר...

שנים ספורות שכן המוסד באותם קרוונים, בצפיפות רבה. עד ליום בו הוקם כפר חב"ד ב', ומוסדות בית רבקה שעברו אליו העניקו את המבנים הקודמים שלהם לרשות המוסד המתפתח.

...

כאשר פסק זרם העולים מברית המועצות, ומספר התלמידים התמעט, הועלתה סברה לסגור את המוסד, מאחר שאין בו עוד צורך לילדי עולים. אך הרבי שלל את הרעיון מכל וכל, והורה להפנות את המשאבים הגדולים לחינוך ילדים ישראלים.

ואכן, בית הספר במקום מאכלס כיום ילדים מבתים עם קשיים. הישיבה במקום שינתה גם היא את פניה, והיא מאכלסת היום תמימים מן המניין תוך שימת דגש על יחס אישי וחם.



# נחשים וקסמים

סיפור מתח בהמשכים, שקרה באמת!

פרק שני

**תקציר:** מיכאל, צעיר יהודי צרפתי שהסתבך כספית, מצטרף לכת מכשפים באפריקה.

## הדרגה השנייה

הודיע הכומר למיכאל, "ולכן נבחרת להצטרף לטקס שייערך הערב".

הטקס התקיים בחצר האחורית של המנזר. על הארץ מול המדורה רבצו הנזירים הבכירים, בגלימותיהם הלבנות. פה ושם בלטה גלימתו הכתומה של צוער-מכשפים נוסף שנבחר להשתתף בטקס המיוחד.

לאור המדורה הבחין מיכאל ברובה שהיה מונח על הקרקע ליד הכומר הראשי. הוא ודאי משמש להגנה מפני חיות' תירץ לעצמו, ונהנה מהטקס, שכלל את שיריהם הנוגים של המכשפים.

לאחר השירה, שלווה בכלי-נגינה שמיכאל לא הכיר, הכריז המנחה - נזיר צנום וישיש, על שיא הטקס: "כעת יעבור ג'ורג' לדרגה השנייה". לקול מחיאות כפיים, קם ג'ורג' ממקומו ונעמד בין כלל הנזירים למדורה, כשפניו אל האש.

גלימתו הלבנה-בוהקת זהרה שבעתיים על רקע לשונות האש הכתומות.

לחרדתו של מיכאל, נטל ראש הכמרים את הרובה, וכיון אותו לגבו של ג'ורג'. מיכאל עצם את עיניו בבעתה. "האם זוהי מטרותם?" הרהר כשליבו דופק במהירות. "זוהי הדרגה השנייה" עליה סיפרו לי בסודי סודות? רצח בדם קר?"

יריית הרובה רעמה באזני מיכאל המבוהל. מזעזעת, נוקבת.

המשך יבוא...

החיים בכת הקומומה היו קשים. קשים מאד. עם אור ראשון, פעמון המנזר היה מצלצל בקול עמוק, מקיץ את כל דרי המנזר. במשך שעותיים, ישבו התלמידים על רצפת האולם הראשי, ברגליים משוכלות.

המחזה היה עוצמתי. כמאה תלמידים גלוחי ראש, לגופם גלימות כתומות, חוזרים את מילות כישוף בקול רם. עם סיום ה'תפילה', היו פונים הנזירים כולם לאכול ארוחת בוקר שכללה ירקות ומים צוננים. היתה זו הארוחה היחידה עד לערב.

במשך היום עסקו התלמידים בלימוד מעשי של קסמים. כיתות קטנות בנות חמש עשרה תלמידים היו פזורות בין כרי הדשא שהקיפו את המנזר. בשיעורים התאמנו הלמידים על קסמים "פשוטים", ולמדו להזיז פריטים בלי לגעת בהם, לכופף מתכות ולנפץ זכוכיות - הכל באמצעות שמות הטומאה.

החיים הסגפניים היו חלק מהשיטה. לאחר הלימודים המפרכים שכללו עשרות אימונים ונמשכו שעות רבות, אכלו הנזירים ארוחה נוספת אחת. גם היא הורכבה מירקות ופירות. באולמות השינה לא היו מיטות והנזירים ישנו על מצע דק של תבן.

לאחר שלושה חדשים של שהות במנזר, נקרא מיכאל לשיחה אישית עם הכומר הראשי. "אתה אחד החניכים המצטיינים ביותר שהיו לנו",

# טועמים גאולה

עובדות על ימות המשיח, מתוך ציפייה לביאתו המהרה



## רחוב גאולה |

לעתיד לבוא ההליכה ברחוב תהיה שונה מכפי שהיא היום. כשאנשים יעברו ברחוב, אבני הרחוב יצעקו עליהם. "שוטה! מדוע אתה דורך עלי?" תקרא אבן המדרכה לאדם הצועד. "באיזה רשות עברת עלי בזמן הגלות, מבלי לדבר דברי תורה?"

עצי הנוי הנטועים בצידי הדרכים, יוסיפו לעצמם תפקיד נוסף. הם יוציאו גם פירות מאכל וכן מיני מתיקה. הכל למען הולכי הדרכים.

אם בטעות ינסה מישהו לקטוף פרי בשבת, יזכיר לו העץ עצמו שכעת שבת. אז, כמובן, האדם יושיט את ידו חזרה.

לפנסי הרחוב נמצא שימוש אחר, שהרי לא יהיה בהם צורך, מכיוון שגם בלילה יהיה לנו אור חזק. שהרי, הקב"ה יתן לירח אור חזק כמו השמש, וכמו שאומרים בקידוש לבנה "והיה אור הלבנה כאור החמה".



## אבא לי סיפר

זכרונות משנות אור הבית חיינו

## יחס אישי מהרבי |

מאת החייל מענדי קפלן:

במהלך שנת ה'קבוצה' של אבי - תשמ"ה, הבחינו התמימים בדבר יוצא דופן. ברבות מההתוועדויות נוכח יהודי, שנראה שאינו שומר תורה ומצוות. אותו יהודי בלט במיוחד, לא רק בגלל חזותו, השונה משאר החסידים. בזמן שניגנו ניגונים, היה עומד אותו יהודי במקומו, ומנופף בזרועותיו, כמעודד את השירה. הרבי נתן לו יחס מיוחד, והיה מעודד אותו בתנועות חזקות בידי הקדושות.

הדבר עורר את סקרנותם של הבחורים, שביררו אודות האיש. התברר להם, שאותו "אלמני" הוא מאמן ספורט ידוע בארצות הברית. המאמן, שגילה את יהדותו, התחיל להופיע בקביעות להתוועדויות עם הרבי ב-770.

אבי זוכר במיוחד מאורע נדיר אירע עם אותו מאמן במהלך תקופת התקרבותו. היה זה בעת תפילת ערבית עם הרבי, בה נוכח אותו מאמן. באמצע שמונה עשרה, החל המאמן למחוא כפיים, מתוך התלהבות גדולה. הרבי סיים את התפילה, וחיכה במקומו עד שהמאמן יסיים את התפילה, כשהוא מביט בו! המאמן היה שקוע בתפילתו, עד שאפילו לא הבחין בכך...



# אצלנו בקבוצה

מיומנו של 'פנסאי' צעיר



פספסן בלתי נלאה. נמצא בכל מקום, ותמיד יודע ראשון את כל ה"נייעס"

כוחו בפיו

## לויק

### לפעמים צריך "בלאגן" |

#### לויק מספר:

נס שיש לנו את הפנסאים! אם לא היה לי 'מלמד' כמו זעליג, מי יודע מה היה נשאר מהחבורה המאוחדת שלנו. מה, לא שמעתם? אספר לכם בקצרה: זה התחיל ביום ראשון השבוע, בכיתה. המלמד, ששמע כנראה על השינוי שחל במענדי הביישן, כיבד אותו לקרוא בקול את הרש"י על הגמרא. מרוב התרגשות, מענדי קרא את הרש"י שמסביר את הגמרא שעדיין לא למדנו, וכאן עשיתי את הטעות. "היי, עדיין לא קראנו את הרש"י הזה!".

כן, קשה להאמין, אבל אני פלטתי את המשפט הזה, ובקול רם שכל הכיתה שמעה. מענדי הסמיק והשתתק מיד, והמורה 'תקע' בי מבט חמור והתחיל להסביר את הרש"י הראשון שמענדי קרא. בהפסקה, התחילו הצרות. במקום לצאת לחצר, שלף מענדי מחברת מהילקוט והחל לחזור על החומר. היה ברור לכולנו, שלא מדובר ברוח חריצות ששרתה עליו לפתע, וההתקפות לא איחרו להגיע. שניאור ושמוליק הסבירו לי במשך כל ההפסקה (כאילו לא הבנתי והתחרטתי) עד כמה פגעתי במענדי.

בצהריים צעדתי לבדי הביתה. שמוליק ושניאור טרחו כל כך לעודד את מענדי, ולהסביר לו ש"לא קרה כלום", שהרגשתי פשוט זוועה. גם למחרת, החרם הלא רשמי נמשך, וזעליג הבחין בו מיד. "אני דורש לדעת על מה המריבה", אמר זעליג בנחישות, ואני סיפרתי בראש מורכן את כל הסיפור ששמעתם עד עכשיו. התגובה של זעליג הפתיעה אותי. במקום להסביר למענדי עד כמה שהטעות שלו לא חמורה הוא טען שזה היה מצוין. "לפעמים, עדיף ללכת לא לפי הסדר!", קבע זעליג, ולראשונה מאז התקרית המבישה, מענדי חיך.

"רש"י בתחילת הפרשה" שלף שמוליק הידען, שתפס מיד למה מתכוון זעליג. רש"י מספר, הזכיר לנו זעליג, שכאשר משה רבנו ציוה את בצלאל לבנות את כלי הקודש ואת המשכן, היקשה בצלאל, היכן יניח את הכלים עד בניית המשכן. יש לבנות קודם את הבית ולאחר מכן את הכלים, טען בצלאל, ומשה הסכים ואמר שאכן כך ציוה ה'. למרות זאת אנו רואים, שעוד לפני שהניחו את המסך בפתח המשכן, הכניס משה את הכלים. כמו כן, לפני שסיימו לגדר את חצר המשכן, החל משה להקריב קרבנות על המזבח החיצון.

"לפעמים, חוסר הסדר מראה דווקא על מעלה", אמר זעליג לתדהמת כולנו. "כי חוסר הסדר מראה, שהאדם יכול לבצע את תפקידו גם אם לא הכול הולך לפי התכנון."

"בדרך כלל, צריכים לעבוד בסדר מסודר, מלמטה למעלה. אך ישנם זמנים, כאשר הסיבה עדיין לא 'בנויה' ולא מושלמת, בהם נדרשת דווקא עבודה באופן של "לכתחילה אריבער" - להתחיל מלמעלה."

# 19 שנים

## כ"ז אדר ראשון

### תשנ"ב-תשע"א

לפני תשע עשרה שנה בדיוק, ביום שני כ"ז אדר-ראשון, נסע הרבי כדרכו לאוהל הקדוש. בעודו עומד מתחנן ומבקש על צרותיהם וצרכיהם של צאן מרעיתו, עבר הרבי אירוע מוחי קשה.

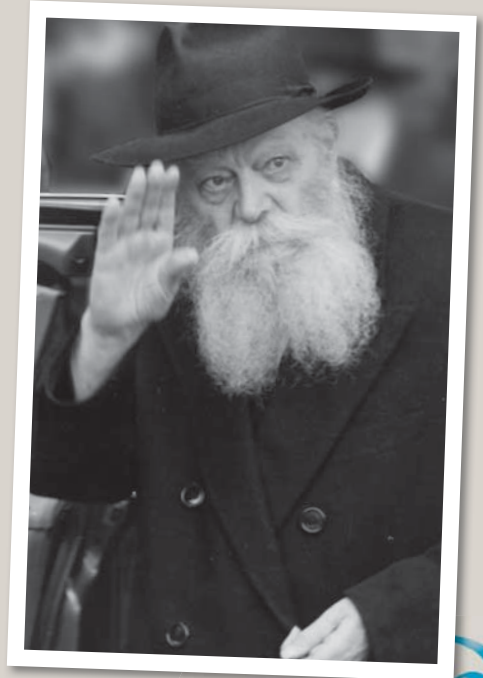
הרבי הובהל לחדרו הקדוש בסווען סווענט. למקום הובאו מיטב הרופאים מכל העולם, ומשאיות של מכונות רפואה. כעין בית רפואה נייד הוצב ב-770. חסידי חב"ד וכלל ישראל שהידיעה הגיעה אליהם החלו מיד באמירת תהילים בלתי פוסקת, תוך דמעות של תחינה ובקשה מבורא עולם שיישלח מהרה רפואה שלימה לרבי.

במשך שנתיים מרות התמידו החסידים בתפילותיהם לרפואתו המהירה של הרבי, ולגאולה האמיתית והשלמה. רק כעבור כארבעה חודשים, בחג שבועות של אותה שנה, זכו החסידים לראות שוב את הרבי. הקהל כולו ניגן בהתרגשות את הניגון "אורך ימים אשביעהו", והרבי עודד את השירה בידי הקדושות.

חודש וחצי קודם לכן, בג' שבט תשנ"ב, אמר הרבי שיחה לחסידים. בשיחה התייחס הרבי למצבו הבריאותי של הרבי הרי"צ בשנים המאוחרות. בעקבות מאורע בריאותי דומה, נבצר מהרבי הקודם לדבר בבירור, והוא פסק מלומר שיחות ומאמרים.

את החיסרון שנוצר בעולם בהיעדר שמיעת חסידות אמר הרבי, עלינו להשלים בעצמנו. כאשר חסיד מקבל על עצמו ללמוד את תורתו של רבו, הריהו גורם להתפשטות תורתו במקום החיסרון שנוצר.

הלימוד להנהגתנו בימים אלו, ברור ומובן...



הרבי בדרכו לאוהל הק' ביום שני כ"ז אדר ראשון ה'תשנ"ב

איחולים לבגיים לחיילים  
שיום הולדתם חל העמוס:

## מזלו גובר

שניאור אליהו, דן בן נון,  
יוסי זוהר, מענדי כהן ושמי כהן